

Telegraful

Organ național-bisericesc

Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză

Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Pastorația în zilele de azi

Vremile ce se scurg sub ochii noștri ne înfățișează, sub raportul vieții religioase sufletești, o ciudată variație, nentâlnită până azi în trecutul creștinismului. Cele mai contrare concepții, cele mai extreme păreri de a vedea și a defini rostul vieții, în materie spirituală, se ivesc și se revarsă în jurul nostru, încât nu e ușor — fără călăuză iscusită — a te acomoda indemnului: «fiți înțelepți ca șerpii».

Despre suflet și viața sufletească se vorbește azi mai mult ca oricând în trecut. În târg, în crâng, în tren, la lucrul câmpului, în șezători, în priveghi, — în tot locul «se discută» rostul religiei, al sufletului și al ființei dumnezeirii.

«...Nu este suflet, nu este nemurire, nu-i altă viață, afară de cea de acum», — spune ateul.

«...Nu ne trebuie preot, nu sânt taine, nu sânt sfinți de prăznit» strigă sectanții, cari împânzesc societatea ca paianjini veninoși.

Nici oamenii din popor nu trăesc pretutindeni în ticna patriarhală de demult. Vijeliosul uragan i-a clătit și pe ei și, la vestirile nouă, par mirați și te întreabă: «Să fie adevărat ce se grăește? Am dori să cunoaștem adevărul».

Stăpâniți de acest dor, caută «apa vie» a adevărului, pe care, dacă nu o pot găsi «acasă», aleargă mai departe, în «loc străin».

În fața acestor fenomene, toiagul păstorului bun al oilor trebuie să se ridice la înălțime. Oaia pornită spre rătăcire trebuie abătută spre staul, hrănită îndestulitor acasă, pentru a nu se dori departe de staul.

Situația este cunoscută în general; ear preoția noastră, atât individual, cât și colectiv, după cercuri religioase și după protopopiate, este așezată în rânduri de bună pază, pentru alungarea «lupului» din preajma staulului.

Chipul și felul îndeplinirii dătorințelor, prin pastorație po-

trivită cerințelor zilei, pot fi variate. În liniamente largi voi arăta, în cele următoare, ceva despre *modul de pastorație* actuală din protopopiatul nostru, al Hunedoarei, întocmită și condusă de protopopul acestui tract, Păr. Dr. Vasile Oană:

În primul plan vin îndemnările la muncă desinteresată, în întruniri preoțești, apoi prin grai viu și prin ordine scrise.

În conferențele pastorale preoțești, — afară de alte teme, s'au introdus *lecții practice* de apărare, a credinței ortodoxe, adecă discuții, — dialoguri, între preotul ortodox și sectant, — arătând, un preot sau mai mulți, punctul de vedere al sectantului, și alții punctul de vedere ortodox. Proba de combatere se face cât se poate de apropiată de realitate, susținându-și fiecare punctul său de vedere, atât «sectantul», cât și ortodoxul. Rezultatul învingerii, în această manevră, e de sigur pe partea celui cu arme mai perfecte, a celui căruia îi stă în ajutor în mod clar sf. Scriptură, a punctului de vedere ortodox.

Un metod nou de pastorație practică s'a introdus prin *vizitațiile canonice* de prin parohii. Conform împrejurărilor schimbate, astăzi, în protopopiatul Hunedoara, vizitațiunea canonică în orice sat a devenit o marcantă sărbătoare. În orice zi s'ar întâmpla, se slujește regulat sfânta Liturgie ori Vecernie — după timp — cu predică practică și cu alte ceremoniale. După serviciul divin se face «vizitațiunea» tuturor celor trebuincioase, în fața și auzul credincioșilor asistenți. Se continuă adevărate prelegeri din deosebite domenii în fața poporului prezent și reprezentat prin consiliul parohial, reuniunea de femei, societatea tineretului Sfântul Gheorghe. S'ar fi crezut că în zile de lucru nu vor fi participanți la serbările vizitațiilor canonice; dar dorul de slujbă evlavioasă, săvârșită de protopop, îndeamnă pe credincioși către casa lui Dumnezeu. Mare este schimbarea în viața sufletească a credincioșilor de azi, față de cucernicia și evlavie pă-

rinților și moșilor noștri, — dar tot asemenea mare este deosebirea și a acestor vizitațiuni canonice, față cu «vizitațiunile» trimiterii, prin crâznic, a protocoalelor matriculare, la reședința protopopească, spre «vidimare», — cum se făcea nu arareori mai demult.

Remarcăm un fapt vrednic de a fi cunoscut și urmat. În scopul intensificării muncii de pastorație, corespunzătoare zilelor de azi, și mai cu seamă în vederea combaterii cu succes a învățăturilor sectante, conferința pastorală recentă de primăvară, a decis, — la indemnul și îndrumarea protopopului nostru — întocmirea de *cercuri sau plase misionare* pe teritoriul protopopiatului.

Comisia, însărcinată de către conferință cu elaborarea acestei întocmiri, a împărțit tractul în *trei plase misionare*, aparținând la fiecare plasă câte șase preoți. În fiecare plasă se vor organiza, din partea preoților aparținători, *misiuni religioase*, în deosebite localități, — după posibilitate *centre*, către care gravitează comunele împrejmuitoare. Misiunile vor dura 2—3 zile, cu slujbe, cu rugăciuni, predici, meditații și diferite ceremoniale religioase reclamate de împrejurări și regiuni. Mărturisiri și cuminecări, pelerinaje, cu prapori și icoane, din satele vecine, către centrul cu misiunea religioasă. Inaugurări de cercuri de adulți Sf. Gheorghe, reuniuni de femei; precum și înrolarea de noi membri în aceste societăți înființate mai demult. În fruntea celor șase preoți aparținători, va pontifica părintele protopop.

Nu avem mulți sectanți în protopopiat; totuși prevenirea de a le combate doctrinele, păgubiitoare pentru credința strămoșească, este datorie. Pe lângă aceasta, — prin misiuni, se urmărește mai cu efect ridicarea nivelului vieții religioase morale scăzute azi pretutindenea.

Eată aici câteva crâmpene de *pastorație cerută de vremile de azi*, ce se practică în protopopiatul nostru. Nu s'a mai scris demult din aceste părți, — în schimb s'a

lucrat și se lucrează cu tact și cu stăruință. Mulțumită acestui fapt, Hunedoara se află în cele dintâi șiruri de bună rânduială și îmbucurător progres.

Pr. George Rain.

Congresul cultural al „Astrei”

III

Continuăm cu darea de seamă despre ședințele din 25 și 26 April. Dl. *Bogdan-Dulcă* își luase însărcinarea, din ziua întâi, să aducă propuneri selecționate din propunerile resumate de dl. vicepreședinte Dr. Preda în ședința I. Congresul a primit să dea mai departe, ca «sugestii», următoarele puncte, comitetului central, ca acesta să la aducă la adunarea generală, ce se va ține la Caransebeș:

1. Teritoriul de muncă al «Astrei» e teritoriul României moderne.

2. Reședința «Astrei» rămâne Sibiu. Un vicepreședinte va fi totdeauna un membru din Cluj, designat de secțiunile «Astrei».

3. Numele membrilor din comitetul central se reduce la alegerea lor proximă. Se va avea în vedere specialitatea lor în câte cel puțin una din problemele culturale cu care se ocupă «Astra».

4. Deși sântem de părere că grija fundamentală a «Astrei» trebuie consacrată păturii muncitoare de la sate și orașe, nu putem neglija datoria de a contribui la educația conducătorilor acestor pături. «Astra» nu poate părăsi problemele ei vechi de a contribui la intensificarea ideilor ei culturale, ale păturii conducătoare din tot cuprinsul noului teritoriu de muncă.

5. Isoarele de venit ale «Astrei» se vor exploata comercialicește.

6. Să se prevadă anual două ședințe ale comitetului «Astrei» ținute la Cluj, împreună cu președinții și secretarii secțiunilor. Tema permanentă a acestor două secțiuni va fi informarea reciprocă despre lucrările dela centru, din despărțăminte și secțiuni.

7. Despărțămintelor vecine să li se impună prin statut o colaborare folositoare în regiunea noastră.

8. Să se facă anual controlul membrilor pe despărțăminte și să se constate absențele prin adrese redactate într'un ton cuviincios și insufletit. Românii să fie rugați să se înscrie între membrii Asociațiunii.

În a doua parte a ședinței de Vineri (26 April), la ora 4, a vorbit dl. prof. *Rusmir* despre *Astra și rolul femeii române*. A militat pentru o secție femeiască la «Astra».

Dl. președ. *V. Goldiș*, a relevat că există această secție, arătând ca

model de abnegație pe dna Marta lepure din Baia-Mare. Dna lepure a organizat, pe sătencele din multe comune, în subsecții: pentru împodobirea bisericii pentru lucrul de mână, pentru îngrijirea săracilor.

Dl secretar al secțiilor, *I. Agâr-biceanu* a descris, pe scurt, activitatea de doi ani a secției și a accentuat că numai lipsa de parale a oprit-o să lucreze mai intensiv.

Dl med. din Sibiu, *Dr. Ieronim Stolchița*, a citit lucrarea despre «*Astra și igiena publică*». A atins plăgile sociale și truștii ale generației de astăzi, ilustrându-și tezele cu date statistice elocvente.

Dl președ. *V. Goldiș*, a adus laude raportorului și a accentuat din nou marile merite ale secției medicale-biopolitice, condusă cu atâta pricepere de domnii *Dr. Iuliu Hațiegan* și *Dr. Iulia Moldovan*.

Dl *Dr. Iuliu Hațiegan*, mulțumește pentru vorbele de încurajare și arată că medicii s-au înrolat, cu toată inima, lângă preoți și învățători, pentru stăpînirea relelor de care suferă neamul.

Dl Hațiegan a mai vorbit despre filmul cinematografic medical, contra beției, contra sifilisului, contra cancerului, etc. și a pus la inimă ascultătorilor să răspândească astfel de filme, spre binele tuturor.

Dl *Dr. Stoescu* din Constanța a relatat despre experiențele sale de 22 ani ca medic în jud. Constanța și despre frumoasele rezultate ale «Astrei Basarabene» în privința răspândirii cunoștințelor de igienă și de apărare contra boalelor, între soldați și între locuitorii Basarabiei.

Dl *Rusmir* a atras atenția asupra stărilor îngrijorătoare din Banat, unde populația nu mai ține să aibă copii. *Păr. Militar I. Dăncilă* a cerut trezirea responsabilității părinților în fața Creatorului. Mai iau cuvântul și alții în aceleași chestiuni.

Dl prof. *C. Bogdan Duică* cere anchete la fața locului, ca să preîntâmpinăm primejdia decreșterii popoului românesc. Lupta contra obiceiurilor greșite, a superstițiilor, etc.

Toate observațiile acestea vor fi folosite de comitetul central, ca să se formuleze la adun. gen. din Caransebeș câteva puncte principale din desideratele secției medicale-biopolitice.

Nu mai puțin importante au fost discuțiile în jurul problemei «*Astra și școala*», având ca raportor pe *păr. protop. Țiucra* din Timișoara. În numele ministrului Instrucției și Cultelor a vorbit de insp. școlar *Silviu Țeposu*,

asigurând Astra de tot sprijinul corpului didactic.

Au urmat lecturile unor referate despre «*cooperatie și Astra*», făcute de dl *I. Pop Câmpeanu*, *Grațian Mărcuș* și ing. *Măldărescu* (Oravița).

Dl *Romul Simu*, fostul secr. adm. al «Astrei» a descris fazele prin care a trecut cooperația la noi și legăturile ei cu «Astra». A vorbit apoi dl inspector gen. al cooperativelor din România *Luca Paul*. Publicul a ascultat cu o încordată atenție, iar dl președinte a mulțumit pentru «admirabila vorbire». Ședința a ținut până la 8 seara.

În a treia zi a congresului, a durat ședința dela 9 până la 1: dl președ. *V. Goldiș* a dat citire datelor statistice despre tot ce a încasat «Astra» din partea guvernelor dela 1919 până în zilele noastre. Tocmai sosise o telegramă dela «Oficiul educației popoului» (noulă instituție creiată de guvernul actual) — în telegramă se spune că «Astra» va primi dela 1 April începând 1 milion și 250,000 lei, din cari 250,000 lei să-i predea secției medicale-biopolitice. Dela cinematografe a câștigat «Astra» în ultimii trei ani suma de 6,500,000 lei.

Dl *Gr. Mărcuș* a citit dare de seamă despre «Astra» și subvențiile de stat, precum și una despre «Mijloacele materiale pentru susținerea Astrei». La punctele acestea au luat cuvântul mai mulți.

Dl general *Negreanu*, dela «Centrala caselor naționale», a arătat cum câștigă această societate parale, ca să poată să și ducă în îndeplinire planurile. Toți au fost de părere să nu se sporească taxele de membru, ci să se facă o propagandă mult mai intensivă, în comune și prin orașe. «Ziua Astrei» (1 Decembrie) să fie, de fapt, o zi în care să se ajute «Astra» cu parale, ca să nu fie silită societatea să și restrângă publicațiile.

Păr. consilier metropolitan Tr. Petrișor a pledat pentru o colaborare mai strânsă între cooperativele noastre și între «Astra». A făcut promisiuni în numele «Federației băncilor culturale și cooperative sătenești» din jud. Sibiu. Dl *Victor Lazăr* a adus în discuție propunerea *păr. Roman* din Tâlmăcel, ca să se ia în toate comunele rurale câte o sumă pentru «Cercul cultural» al «Astrei» și dela «Oficiul de stat al cooperației».

Dl președinte *V. Goldiș* a dat informații despre legăturile ce le-a avut încă de prin 1928 cu președintele federației cooperative, dl *Modrigan* din Ludoș.

A urmat discutarea problemei: «Astra» și *Cinematografia*. Raportor a fost dl *Gr. Mărcuș*. S'a cerut o cenzură mai severă.

Dl președinte *Goldiș* a promis că va întreprinde pașii necesari la guvern, cerând în numele «Astrei», ca cenzura să fie mai conștiențioasă.

Prețios material a oferit dl general *Negreanu* în numele «Centralei caselor naționale». Se va tipări. Dl inginer *Runcan* din Caraș a înaintat raport despre Casele naționale, alăturând planuri și devize. Această lucrare va aduce mari servicii propagandiștilor noștri culturali.

Ca ultim punct al desbaterilor a urmat dl *M. Jora* din București, dela «Societatea de radiodifuziune», care există de 7 luni. Dsa a citit o dare de seamă a dlui inginer *Dr. Petrușcu*, dir. revistei «Radio și radiofonie» și a completat datele cu altele, din experiența proprie.

Cu acestea s'au terminat ședințele congresului cultural. Dl președinte *V. Goldiș* a putut, pe drept cuvânt, să încheie congresul astfel:

Domnilor, — Primul parlament cultural român și-a absolvit tema și astfel s'a terminat. El va deveni, cred, istoric, nu prin ceea ce a lucrat, ci prin ceea ce a înfișat: întâlnirea periodică a elitei nației românești în scopul de a examina așezarea de totdeauna a sufletului național și a-l determina echilibrul, asigurând astfel armonia gândurilor și solidaritatea inexorabil necesară ascensiunii națiunii române pe scara civilizației omenești.

Mulțumesc prefectului acestui județ, dlui general Dr. Gh. Moga, pentru că ni-a pus la dispoziție această sală. Mulțumesc Inalt Prea Sfinției Sale Părintelui Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae, pentru că ne a onorat cu prezența Sa la această adunare. Mulțumesc ministerului instrucțiunii publice și al cultelor, celui al muncii, sănătății și ocrotirilor sociale, pentru că au avut bunăvoința să trimită aici pe reprezentanții lor. Mulțumesc tuturor societăților culturale, în frunte cu Academia română, pentru că au ascultat chemarea noastră și au făcut astfel posibilă această puternică manifestare culturală. Mulțumesc în mod deosebit presei române din țară întreagă pentru interesul cald și patriotic, cu care a urmărit năzuințele noastre.

Vă mulțumesc Dvoastre tuturor, cari cu multă osteneală și mari jertfe materiale ați grăbit aci de pretutindeni, din vechiul regat, din Bucovina, Basarabia, Dobrogea, Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș dovedind ast-nouă înmugurire a spiritului de jertfă pentru idealul național, care, sânt con-vins, în carând va da rod bogat.

Primul parlament cultural român îl declar încheiat.

Nenorocirea dela Costești și Corpurile legiuitoare. — Parastas la Costești. —

În ședința *camerei* dela 28 April 1930, președintele, dl *Ștefan C. Pop* exprimă condoleanțe, în numele adunării deputaților, celor crunt loviți în nenorocirea dela Costești.

Propune deputaților să cedeze câte 500 lei fiecare din diurnă pentru ajutorarea sinistratilor și terminarea bisericii din satul năpăstuit:

Adresez tuturor rugămintea mea: Să îngrijim cu mai multă râvnă de fiecare suflet al nostru, căci sântem puțini.

În semn de doliu ridic ședința pentru zece minute.

Voci: Să dăm diurna pe o zi.

Dl președinte: Cine dorește, să dea diurna pe o zi. —

În ședința *senatului* din aceeași zi, președintele, dl *Tr. Bratu* a vorbit despre victimele nenorocirii dela Costești:

Cu această comemorare, nu ne-am făcut însă datoria pe deplin față de cei cari au suferit acea groaznică nenorocire.

Să dăm obolul pentru desăvârșirea bisericii celei noi, pentru ca cei rămași să aibă unde se ruga și unde să pomenească numele celor morți.

P. S. Sa episcopul Grigorie al Aradului: Adânc mișcat de cuvintele spuse de dl președinte pentru cei de o credință cu noi, morți pe altarul credinței strămoșești, mă simt dator să vă mulțumesc pentru această cin-stire de preț.

În aceste vremuri de puțină preocupare față de cele religioase, cei cari contribuie la întărirea credinței în viața viitoare, contribuie la întărirea unui sentiment din cele mai frumoase, în această viață trecătoare.

Dl *R. Georocanu*, a propus să se dea câte 500 de lei de fiecare se-

FOIȘOARA

Din știința balneologiei

— Apele țării noastre —

(=) La Viena, în capitala mult ademenitoare a Austriei, trăește și muncește, de un lung șir de ani, un ilustru reprezentant român al științei medicale, un doctor respectat și iubit nu numai de o clientelă numeroasă, ci de toți ceice au avut prilej să cunoască activitatea temeinică, în special pe terenul balneoterapiei, a drului: *Marius Sturza*.

Cu toate că este vorba de o mândrie a neamului românesc, țara noastră — se pare că nu e destul de mare, nici în hotarele sale actuale, ca să cunoască și să primească între ai săi pe celce a reușit să impună și să-și facă un nume între străini.

Dar, nu despre aceasta voiam să discutăm: dl doctor *Sturza* dela Viena nu este primul, și probabil nici ultimul, român de mare talent în desacord cu cei tari și „mari” de acasă.

În timpul din urmă, în Ianuar 1930, dl *Dr. Marius Sturza* a publicat în limba germană și în editura „Eklektika” [Spitalgasse I. Viena IX], un volum de 128 pagini despre: *apele cloruro-sodice ale României*.

Autorul se ocupă cu clasificarea apelor sărate ale României, privite din punct de vedere geologic, și le împarte în mai multe categorii, și adică:

1. Apa sărată a Mării negre;
2. Apele sărate ale limanelor din Basarabia și Dobrogea, b. o. Tekirghiolul, cu apă foarte concentrată în sulfati și ioni alcalini;

3. Numeroase lacuri sărate pe câmpiile României, urme rămase dela fundul mării ce a existat în partea de nord a Dunării;

4. Apele sărate veterice, cu mult iod, brom și sulf, întrebuintate pentru băi și pentru băut;

5. Apele izvoarelor sărate provenite din masivele de sare ale Carpaților;

6. Apele sărate și acidul carbonic din regiunile vulcanice; ape bogate în săruri alcaline, fier și pucioasă;

7. *Lacurile sărate termale*, grupă considerată ca specialitate a țării românești. Lacurile au temperatură până la 60 grade Celsius, în anumite straturi, și o concentrațiune ce trece 20 la sută. Căldura lor provine din încălzirea razelor solare, de aici numirea de „*terme solare*”.

Cartea e tipărită în excelente condiții tehnice, iar medicul practician are la îndemână informațiile trebuincioase, pentru a recomanda suferinzilor tratamentul balnear, de care au nevoie, și care-l pot găsi fără a se deplasa din țara aceasta bogată, frumoasă și — numai pentru unii — ingrată.

Ritmuri, revista lunară brașoveană de literatură și critică, a apărut în nr. dublu, 8 și 9, cu sumar bogat și valoros. Afară de contribuțiile directorilor revistei, ale dlor *Bran-Lemeny* și *Focșeneanu*, numărul revistei mai conține un frumos articol al dnei *Maria Baiulescu* (Invierea Domnului), schițe, versuri de *Ecaterina Pitiș*, *Lucian Costin* (Isus) ș. a. recenzii, scouri. *Ritmurile* merită întreg sprijinul cetitorilor. Abonamentul pe un an 200 lei. Redacția și administrația: Brașov, strada Ecaterinei 36.

nator pentru victimele și biserica nouă din Costești și o sumă aparte din fondurile senatului. Propunerea a fost admisă.

Reprezentanții tuturor partidelor s'au asociat la cuvintele spuse pentru comemorarea victimelor dela Costești.

Duminecă, în 4 Mai, s'a ținut *parastas* pe locul bisericii distruse dela Costești.

Serviciul divin a fost celebrat de I. P. S. Sa mitropolitul Pimen al Moldovei în fața de față a Familiei Regale, a miniștrilor, și a altor distinși invitați.

Ziua mamelor se serbează în a doua Duminecă din luna Mai. În acest scop se organizează, pentru 11 Mai, serbări publice în țara noastră, care în anul acesta, 1930, veneratează a treia oară ziua mamelor. Se vor ține cuvântări potrivite în instituțiile de educație, coruri, participând înainte de toate la serviciile divine, unde se va cuvânta despre însemnătatea zilei, care aduce închinare și recunoștință «scumpei păzitoare a familiei».

Mai multă dreptate cerem dela stăpânirea statului nostru decât acordă ajutoare din buget pe seama așezămintelor bisericesti și culturale din țara aceasta. Nu ne supără — cum crede *Unirea* blăjană (din 26 April), — că guvernul acordă ajutor în vederea sărbătorilor jubileare dela Blaj; dar este chiar mai mult decât supărător, pentru orice suflet ortodox al bisericii noastre, faptul că instituțiilor ei nu li se acordă aceeași atențiune. În vremea Blajului i se cinstesc nu mai puțin de trei milioane, *pentru serbări*, în vremuri de mare strâmtorare a țării, așezămintele noastre trebuie să tragă necazul tocmai pe urma unor asemenea dărnicii, în situația actuală, excesive.

Iubitul confrate blăjan, mai pomenește la acest prilej, că în Sibiu băntue «miasmele mangrismului odios», care ne «împedecă cuminecătura mai deasă din potirul credințelor noastre naționale», — eată o afirmare banală, care arată că autorul ei e incapabil de alt sentiment.

INFORMAȚIUNI

Din ruinele bisericii dela Costești au fost salvate câteva obiecte. În mână preotului Vișinescu s'a găsit st. evanghelie rămasă ferită de flăcări. S'au mai găsit, în cenușă: o bucată din clopotul bisericii topit în jăratec, precum și ciocanul dela toacă. Relicvele au fost expuse la Ateneul din capitală, de acolo se vor trimite și în alte locuri, unde vor putea fi văzute în schimbul unei taxe benevole, menite ca ajutor pentru nenorociții rămași fără sprijin în urma catastrofei din seara de Vinerea Paștilor 1930.

Distincție. I. P. S. Sa arhiepiscopul și mitropolitul Nectarie al Bucovinei, cu prilejul pelerinajului la Locurile Sfinte, a fost decorat de Preafericitul Patriarh al Ierusalimului cu ordinul Cordonului Sfântului Mormânt în gradul de mare cruce.

Răspuns! La învierea Domnului sovietele au ținut închise bisericile din Rusia, împedecând pe credincioși să se apropie de sfintele locașuri. Când clopotele bisericii din Tișcanii Basarabiei vesteau învierea, la strigătul credincioșilor de aici «Hristos a înviat!», de dincolo de Nistru s'a răspuns: »Adevărat a înviat!».

Concerte religioase artistice. Studenții teologi hunedoreni, dela Academia teologică din Sibiu, împreună cu reuniunea femeilor române din Dobru, au ăranjat în ziua de 21 April c., a II-a zi de Paști, un concert artistic-religios, la *Dobra*. Cuvântul de deschidere, a fost ținut de studentul E. Oprean, iar punctele de cor, bine alese, au fost dirijate de studentul A. Popa. A urmat o declamare, un duet de flaut și vioară, un solo de flaut, și apoi o scurtă piesă de teatru. — În ziua de Sf. Gheorghe aceiași studenți, au organizat, un al II-lea concert artistic, la *Ilia*, încheiat cu piesa «Sfârșitul pământului» de V. Eftimiu. Rezultatul propagandei culturale, a studenților, este foarte mulțumitor, atât din punct de vedere moral, cât și material. Z. B.

În timpul din urmă își fac apariția diverse secte în mitropolia Moldovei. S'au descoperit mai nou sectele «tremurătorilor», și «quakerilor», cari știu să speculeze buna credință a sătenilor. În Dumbrăveni-Botoșani, cum se anunță din Iași, quakerii au întocmit un templu subteran, alegându-și un «apostol». Prin făgădueli ademenitoare au stors dela țărani dăruri, în bani și alte valori; dar când cei înșelați au văzut că făgăduelile «apostolului» sânt minciuni și înșelătorie, s'au adresat autorităților; așa că mai mulți sectanți, cu «apostol» cu tot, sânt deținuți. S'a pornit cercetare.

† **Letiția Cerbicean n. Piso**, soția preotului nostru Nicolae Cerbicean, din Vinerea, prot. Orăștie, după lungi și grele suferințe, a încetat din viață în 29 April 1930 la ora 6 p. m. în Vinerea, în etate de 46 ani, adânc jălită de îndureratul său soț, fi și numeroase rudenii. Rămășițele sale pământești s'au așezat spre odihnă veșnică Joi 1 Mai 1930 la ora 2 p. m. în cimitirul din Vinerea. Odihnească în pace!

Răscumpărarea onomastice. Dl prof. Timotei Popovici a dăruit Lei 500— pentru *fondul căminului pentru bătrâni* al Societății române de înmormântare din Sibiu drept răscumpărare a onomastice sale din 3 Mai a. c. Această sumă s'a împărțit în părți egale la *Legatul Preotul Dionisie și Elena Popovici* și la *Legatul învățătorul Toma și Ana Joandrea* (părinții și socrii dănsului) aparținătoare fondului căminului. Pentru acest dar mulțumește

Diracțiunea societății.

Societatea de lectură a studenților dela Academia teologică «Andreiană», Sibiu în scop de propagandă culturală, s'a deplasat, Duminecă 4 Mai 1930, sub conducerea profesorului Candid Popa, în comuna Turnișor, cu un frumos și bogat program artistic-cultural. A conferențiat studentul Ioan Lascu din anul IV despre «Educația religioasă în familie». Au declamat studenții I. Coman și A. Prunea din anul II. Atât conferența, cât și declamările și mai ales corul, sub conducerea inimosului student G. Șoima din anul II, au avut rezultat foarte mulțumitor. La sfârșitul programului Pr. Topolog a mulțumit, în cuvinte călduroase, studenților pentru frumoasa lucrare ce o desfășoară, îndemnându-i să urmeze și mai departe pe drumul apucat.

Intrunire colegială. Primim: Toți absolvenții preparandiei (școalei normale) ortodoxe române din Arad, seriile 1914/15 și 1919/20, sânt rugați să-și trimită adresele lor, — cei din 1914/15 dlui Ioan Lipovan profesor, Arad, Piața Avram Iancu Nr. 22, și cei din 1919/20 dșoarei Ana Cornea,

Arad, strada Românului Nr. 11. Aceasta în vederea unei întruniri colegiale ce se proiectează pe vara anului curent. Rugăm pe toți colegii să-și trimită adresele lor necondiționat, ca să putem lua contactul cu toți în vederea acestei întruniri.

Comitetul de inițiativă.

Abuz. Din prea multă bunăvoință, autoritățile țării noastre au admis intrarea în teritoriul ei și organelor de publicitate din capitala Ungariei. Între aceste organe se găsește și bătrâna gazetă *Pești Napló*, care pe lângă toată vârsta sa venerabilă octogenară, nu ține seamă de altitudine noastră îngăduitoare față de presa budapestană. În numărul său din 20 April 1930, în anul al 81-lea de apariție, *Pești Napló* continuă a comite cea mai vădită propagandă iredentistă, publicând felicitările, din țară și străinătate, ce spune că le-a primit cu ocazia jubileului său, — felicitări potrivite, în mare parte pentru alimentarea nădejzii de-o restaurare a Ungariei dispărute, și în deosebi de «liberarea» Ardealului «răpit». Atragerea luarea aminte a celor chemați asupra unei prese, care abuzează zilnic de libertatea în numele căreia pretinde că se răsbotește.

ȘTIRI LOCALE

Teatru. Trupa *Teatrului de vest* va da în Sibiu, sala teatrului, Marți în 6 Mai, ora 9 seara, o reprezentație cu piesa: *Omul care a văzut moartea*, în 3 acte, de V. Eftimiu. — Sâmbătă, în 8 l. c., va fi reprezentată piesa *Trenul fantomă*, de către artiști ai teatrului național din capitală. Bilete pentru aceste reprezentanții se vând la Librăria Foaiă Poporului. — *Reprezentarea de astăzi, Marți, se dă în folosul celor păgubiți în dezastrul dela Costești.*

CARTI ȘI REVISTE

Revistă nouă. *Femeia de mâine*, revista anunțată, sub conducerea dnei Sanda I. Matei, a apărut cu articole și notițe, educative, sociale și religioase. O recomandăm cu toată căldura. Abonamentul anual este 120 lei. Adresa: București, strada Radu-Vodă 24 bis.

Pagina Sf. Părinți

Sfântul Epifanie

(Traducere adaptată după Tixeront)

I. Viața. Pe sfântul Epifanie îl cunoaștem din scrisorile sale mai întâi, apoi prin ceea ce a scris fericitul Ieronim și istoricul Sozomen despre el. S'a născut între anii 310—320, în Besanduke, lângă Eleuteropolis în Palestina, dintr-o familie creștină. S'a bucurat de creștere cucernică, a cerșat apoi din bună vreme călugării din locurile sfinte, petrecând la ei; la etatea de 18 ani a vizitat Egiptul cu mulele lui mănăstiri; iar după ce s'a întors acasă, a întemeiat o mănăstire al cărei stareț a devenit. Aici a trăit el în retragere, neștiut de lume, studiind și sfîntindu-se, până ce în anul 367 a fost ales episcop al Constantinței, vechia Salamina, din insula Cipru. Viața lui a fost împărțită de acum în vederea alor trei ocupațiuni: multiplicarea mănăstirilor în toată insula și răspândirea în toate părțile a vieții religioase; e vrednic de notat aici că sfântul Epifanie, deși înzestrat cu demnitatea arhierască, a rămas până la sfârșitul vieții sale un călugăr adevărat prin caracter și prin duhul de care era însoțit. A doua ocupațiune va fi aceea de a compune scrieri de cari vom vorbi la urmă; și în fine a treia ocupațiune va fi

aceea de a se amesteca în toate controversele și de a se lupta pentru ortodoxie. În anul 376 Epifanie încearcă să readucă la adevărata credință pe episcopul apolinarist din Antiohia, Vitalis: încercarea-i dă însă greș. Încearcă asemenea de-a face să triumfeze la Antiohia partidul episcopului ortodox Paulin, împotriva celui al episcopului Meletie, tot ortodox: dar nici această a doua încercare n'a fost mai fericită decât prima. Împreună cu fericitul Ieronim căruia-i făcuse cunoștință, pleacă la Roma, este primit cu multă cinste în casa văduvei Paula și o încurajează pe aceasta în intențiunea ei de a părăsi totul și de a se retrage în vreo mănăstire din locurile sfinte. Sfârșitul vieții sale fu plin de certuri cu privire la Origen, certuri în cari s'a văzut amestecat și cari nu i-au adus mare cinste. Primă oară, în anul 394, luând cunoștință că origenismul se răspânda în Palestina, se duce acolo pentru a converti pe episcopul Ioan al Ierusalimului: l-a păscut însă nenorocul, căci n'a dat naștere decât la nențelegeri. Apoi o a doua oară, în anul 402, întărit de arhiepiscopul Alexandriei, Teofil, care abuzează de simplitatea sa, Epifanie pleacă la Constantinopol, pentru a face pe Sf. Ioan Gură de aur să semneze condamnarea lui Origen, și să-l angajeze ca să alunge pe călugării, preținși origeniști, cari veniseră să-i ceară azil. Ioan Crisostom a rezistat cu respect dar ferm, și sfântul Epifanie înțelegând în sfârșit că Teofil îl lua în batjocură, s'a imbarcat în primăvara anului 403 pentru a se întoarce pe insula Cipru. A murit pe vasul care-l ducea spre casă. În calendarul bisericii ortodoxe numele său e indicat în ziua de 12 Mai.

II. Caracter și apreciere. Contimporanii sfântului Epifanie au oferit omagii bine-meritate sfînteniei sale personale, care era incontestabilă și erudițiunii sale, mai ales cunoștinții sale de limbi, care era prodigioasă pentru acea epocă. Fericitul Ieronim îl numește «episcopul pentaglot» va să zică cunoscător alor cinci limbi; (cunoștea de fapt limba greacă, ebraică, siriacă, coptică și latină). Erudițiunea sa este însă mai curând abundentă decât sigură și informațiunile sale, când nu privesc epoca în care a trăit au nevoie de a fi controlate. Cât privește stilul în care a scris, e difuz și nu prea are caracter bine distincte. Dar ceea ce lipsit mai ales sfântului Epifanie a fost vederile largi și spiritul practic, care să i permită să examineze cu simpatie ideile cari nu cadrau în mod desăvârșit cu ale sale și să-l pună la adăpostul măsurilor extreme și precipitate. Zelul său l-a dus câte odată evident prea departe și dreptatea lui chiar l-a făcut să cadă de multeori victimă intriganților.

III. Opera. Lucrarea principală a sfântului Epifanie, care l-a făcut celebru, este *Panarton-ul* sau *Cutla cu remedii* (împotriva ereziilor), terminată în anul 377. Este o expunere și o combatere a tuturor ereziilor chiar păgâne și jidovești, dar mai ales a ereziilor creștine cunoscute până la el. Autorul numără vreo optzeci (80) de astfel de rătăcirii. Lucrarea aceasta este extrem de prețioasă pentru istoria ereziilor a primelor patru veacuri, întrucât ni-a păstrat documente cari în altă parte nu se pot afla; va trebui să privim și să acceptăm datele furnizate de Epifanie. Vrednică de amintit mai este lucrarea sa în care face o expunere a credinței *Ancoratus*. Cinci cuvântări și mai multe alte scrieri ce i-au fost atribuite, nu sânt autentice. Operile sfântului Epifanie sânt cuprinse în Patr. greacă t. XLI—XLIII.

Gheorghe Secas
profesor de teologie

Nr. 4031/1930 Ep.

(26) 2-2

Concurs

Pentru ocuparea postului de **cassier** la Consiliul arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu, retribuit cu salar de Lei 7000 lunar, se publică concurs.

Reflecții vor înainta cererile concursuale Consiliului arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu *până la 15 Mai a. c.*, însoțite de următoarele acte:

- act de naștere,
- certificat de naționalitate,
- actele de calificare,
- eventuale certificate de serviciu.

Se observă, că la acest post vor putea reflecta numai bacalauriați respective absolvenți de teologie, ear cel ales va avea să depună o garanție egală cu suma retribuțiilor pe doi ani, în numerar sau hârtii de valoare acceptabile.

Vor fi preferiți preoții, respective candidații cari au pregătire teologică.

Sibiu, 26 April 1930.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 3003/1930 Ep.

(25) 2-2

Concurs

Pentru continuarea și terminarea lucrărilor de zidire a casei protopopești ortodoxe din Tg.-Săcuiesc se publică concurs.

Reflecții vor înainta ofertele lor Consiliului arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu *până la 20 Mai a. c.*

Planurile, devizurile și condițiile speciale se pot vedea în cancelaria Consiliului arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu, precum și la oficiul protopopesic ortodox român în Poiana sărată.

Reflecții vor avea să declare la ofertele lor, că cunosc condițiile speciale și se vor supune lor.

Sibiu, 12 April 1930.

Consiliul arhiepiscopesc.

La Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea în sfintele cărți ale**Testamentului nou**

de

Arhipresbiterul-Mitrofor

Dr. VASILE GHEORGHIU

profesor titular al studiului biblic și al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chișinău

Prețul Lei 560.—, plus spese postale Lei 20.—

Dela Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu, se poate comanda

ACAFTISTUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni

legat foarte fin, în plus, cu copcii și aurit. Prețul de Lei 400.—

Dela Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală

și

Statistica bisericească

de

Euseviu Popovici

profesor la Facultatea Teologică din Cernăuți

Curs oral în limba germană, ținut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut și mai adăugit ulterior

Traducere

de

Mitropolitul Atanasie Mironescu

fost Primat al României

PREȚUL: Volumul I Lei 130.—

" II " 150.—

" III " 120.—

" IV " 200.—

plus spese postale Lei 30.—

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului”

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după **A. Huonder**, din limba germană

de

Ioan Moșoiu

profesor la liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhiepiscopescă. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi citit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

A apărut în ediție nouă și se află la Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu:

Teologia practică**Liturgia bisericeii ortodoxe**

cursuri universitare

de

Dr. Vasile Mitrofanovici

fost profesor p. o. teologia practică la facultatea teologică din Cernăuți

Prelucrate, completate și editate

de

Prof. Dr. Teodor Tarnavski și acum din nou editate și completate

de

Dr. în teologie și filozofie

Nectarie Nicolae Cotlarciuc

arhiepiscop și mitropolit al Bucovinei

fost profesor universitar pentru Teologia practică

Prețul Lei 650.—, plus spese postale Lei 30.—

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhiepiscopescă și se află de vânzare la Librăria arhiepiscopescă de aici din Sibiu broșura:

„Profeții mesianice în vechiul Testament”

texte alese de dl **NICOLAE NEAGA**, profesor suplent la Academia teologică «Andriană», din Biblia publicată sub îngrijirea Sfântului Sinod în 1914, cari texte, pentru că să fie cât mai accesibile la instrucțiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanța lor mesianică. Prețul anui exemplar e Lei 55.—. Librăriilor și direcțiilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhiepiscopescă.

Dela Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu, se poate procura:

Memoriile unui Duhovnic

Studiu pastoral

de

VASILE GAN

protopop

Prețul Lei 100.—, plus spese postale Lei 15

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu

Viața lui Isus

de

Giovanni Papini

în românește de

ALEXANDRU MARCU

Prețul Lei 180.—, plus porto poștal Lei 15.—

Dela Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu se pot procura

Icoane sfinte

pe hârtie, de toate mărimile și de o execuție foarte frumoasă.

Călăuza agricolă

de prof. **D. Comșa**, hotărât cea mai de seamă, practică, îndemănatecă și populară între cărțile noastre agricole tipărite dincoaci de Carpați, merită răspândire în cercuri cât mai largi.

Prețul unui exemplar tomul I **Economia câmpului** e 90 lei, tomul II **Pomăritul și Vieritul** 50 lei și tomul III **Legumăritul și Florăritul** 60 lei. Tus-trele tomurile, broșate separat sau împreună, se vinde cu 200 lei și taxa poștală cu recomandare 20 lei.

Comenzile adresate autorului prof. **D. COMȘA** în Sibiu sau Librăriei Arhiepiscopescă se execută prompt, având a trimite prețul de mai înainte sau cu ramburs.

Reclama este sufletul comerțului

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ș. a., pentru școli și particulari, de **E. HODOȘ**. Un volum de 216 pagini. Prețul 120 lei, și porto poștal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhiepiscopescă, Sibiu

Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procura pe seama On. preoților și a bibliotecilor parohiale.

A apărut:

Biserica Neamului și drepturile ei

Discurs rostit la discuția generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în ședința dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan

Arhiepiscop și Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini. Prețul 40 lei, plus spese postale 10 lei. Se poate comanda dela Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu.

La Librăria Arhiepiscopescă se află de vânzare:

Vino după mine!...

Meditații pastorale mult folositoare Clerului din ziua de azi

de

Dr. IOSIF HRADIL

profesor de teologie

Prețul Lei 25.—, plus spese postale Lei 10.—

Dela Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu, se poate procura

Ancore

poezii religioase, patriotice și altele de Ioan Al. Bran-Lemény Prețul Lei 40.—, plus spese postale Lei 10.—

La Librăria Arhiepiscopescă a sosit și se află de vânzare

Viețile Sfinților

în limba moldovenească

intocmite pe temeiul cărților «Viețile Sfinților»

ale

Sf. Dimitrie al Rostovului

tipărită în tipografia Sinodală din Moscova cu completări, însemnări lămuritoare și cu chipurile sfinților

Luna Mai (1-15)

Cartea întâia

Prețul Lei 225.

A apărut

în a doua ediție revăzut și completat

Tipicul bisericeii ortodoxe

intocmit pentru trebuințele preoților studenților în teologie și ale elevilor școlilor normale

de

AUREL POPOVICIU

profesor la Școala Normală „Andrei Șaguna”

și se poate comanda dela Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu. — Prețul Lei 100, plus spese postale Lei 15.

A apărut în ediție nouă:

Frumoasa din Nor

și alte povești, de **E. HODOȘ**. Volumul conține, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase povești din popor. Se află la: Librăria Arhiepiscopescă, în Sibiu. Prețul 60 lei și porto.